

OSMASEDESATNICI

/ Vzpomínky na dočasnost /

Odvaha a statečnost jsou vaši vlastní a jedinou odměnou...navíc máte štěstí, že jste přežili...jakmile vám kdokoliv připne nějaké vyznamenání, či rad a vy jim to dovolíte...staváte jejich najemným vrahem...a služebníkem jejich propagandy.

I.

.....Probouzím se nerad....Zatracene nerad,protoze budik rinci zvoni jak zbesilej a ja jsem vzdycky po ranu ospalej jak jezevec....Jenomze to neni budik. Je to sakra telefon. Kdo to otravuje tak brzy...a .. po ranu. Za oknem se ale teprve rozedniva ptaci jsou zticha a nasi jsou taky jeste v posteli . Je srpnove leto 1968....Tata se zveda k telefonu.....Co se deje sakra. Celou noc me otravoval nejakej bzukot. Nedalo se poradne spat."Okupace"rika tata : "Uz jsou tady" a poklada sluchatko...Nemusi rikat kdo...Ten bzukot v noci, nebyl velikosti velblouda komar, ale obrovska nakladni letadla Antonovy preletajici Brevnov ..kde nyní bydlíme....a pristavajici na letisti v Ruzyni. A taky mnozstvi tanku rachoticich po dlazdeni ...Nedaleke Belohorske a okupujici Prahu. Ruska okupace samozrejme nazývána sprátenou pomocí bratrských armád....Tata pak nekam nekolikrat vola a telefon jeste vickrat zazvoni s tou samou zpravou a mama zacina brecet. Oba mají již okupaci plny zuby ...Okupace je moje první . Vyhybali jsme se tomu slovu jak cert krize v našich debatách ...V mych debatách s přáteli za posledních několik mesiců a klepali 3x na drevo , kdykoliv zaznelo v našich diskuzích... Abychom nic nezakřikli... A nestala se tak hroživou a zbesilou skutečností skutečností. Pak jsme na obavy zapomínali , na moment zapomněli, při množstvi a vyvoji nevidaných nových zpráv tolik neočekávaných situací doma i v cizině a překvapeních tohoto bouřlivého roku, abychom nyní právě teď byli zaskoceni. A právě teď? Ale probuď kde to všechno vůbec začalo? Malo si dnes po 40letech pamatují...O sjezdu spisovatelů a jejich protestech a kritikách režimu...Hrubin,Seifert.... A postupným snižováním politického utlaku pozvolným odstraňováním a protitlakem našim... Zdola....take rozleptáváním systému ve kterém jsme mistři svejkovsky povestní..... Skoro každý pomáhal snižovat a umírnit brutalitu režimu a obrousit jeho hrany...Darilo se a někteří ... komunisti se začali lidsky stydět a dokonce dělali pokání veřejně a soukromě a taky se lidsky snažili tak zvané deformace minulosti napravit....A bylo také několik sebevražd někde v tmavých lesních zákoutích.....Předtím již zavedli volné soboty a mimo jiné a přestali popravovat a ...například tatu pustili domů po 13 a půl letech vězení za velezradu...Nebyl popraven vzhledem delnickému původu jeho rodičů a ještě se vytahoval , že nepřišli /komunistické STB/ na pasování některých předunorových politiků za hranice . První vlastovky, nebo spíše sneženky článku o věcech o kterých se dříve nesmělo mluvit vykvétající opatrně nad ledový pomalu tající krunýr. Články ve Studentu a Mladé Frontě v Reportéru a Literárních Listech / I.Svitak / navzdory mrazivé vyhružným vzkazům a vyrokům na naši adresu o kontrarevolucích....od Brežněva,Ulbrichta nebo Koldera, Andropova a Suslova.

II.

.....Jednoho zarijoveho dne 1967 nam v praci nase nase doktorka/geolozka/ oznamila, ze jde o vikendu na nejakou party s manzelem...Aby potom v pondelis ocima navrch hlavy a zmatena a s rozpacitym usmevem vypravela nam o podrobnostech z te party, kde se take objevili necekane redaktori z Rudeho Prava a mluvili o zmenach ktere brzy prijdou;!!!??.... Ze presidentem bude brzy Ludvik Svoboda a ze , A.Novotny bude vykopnut z funkce presidenta a generalniho tajemnika strany a novym tajemnikem bude nejaky.....Alexandr Dubcek.....Nasledovala diskuze . Svoboda zradil Benese ve ctiricatem osmem, rikali mu krasny Ludvik , protoze se vzdy/ i na fronte za valky/ pudroval, potom ucetni JZD a knihovnik , nylni stary a jiz silne senilni.....Rika nekdo. A Dubcek ? Nikdo nevi . A.Novotny ma veci pevne v ruce rika nekdo dalsi ... Jsou za nim Breznev a Kosygin i kdyz Ulbricht fasisticky vyhrozuje a Kadar varuje cozpak nevite s kym mate tu cest???...Co si ma clovek o tom vsem myslet..?? Pak pred vanoci prekvapiva demonstrace vysokoskolskych studentu , kteri se zorganizovali a shromazdili, nepozorovane a bez vedomi Stb !?! Urcite nemozne v te dobe a pochodovali ze Strahova nerusene na hrad se zapalenymi svickami a volali chceme svetlo ! Z velke vetsiny deti prominentnich.....Spolehlive prokadrovanych...a politicky velmi spolehlivych rodicu. Az tesne u hradu byli teprve nemilosrdne zmlaceni obusky prislusniku VB a rozehnani.....Prsty nektere tajne sluzby nepochybné. A take pripravena zaminka pro kritiku A.Novotneho....Veci dostavaji spad....Ani neni cas o nich poradne premyslet ... Najednou neshody na stranickem byru o vanocich 67 a dost verejne a necekane zpravy , ze byl ze Slovenska povolán a kooptovan/kde se vzal tu se vzal/ do ustredniho vyboru strany jisty Alexandr Dubcek....Lidi zacali rikat bez duvodu,/nikdo ho poradne v Cechach neznal/ Dubcek- blbcek.....Je vernym privrzencem komunismu .Delsi dobu zijici s rodici a studujici marxismus-leninismus a politicke vedy/ a umi rusky/ v Sovetskem Svazu a my hledame jeho slabou stranku, zvedavi ,zdali je to ten nejslabši clanek ve stranickem retezú , ktery by povolil pod tihou nasi touhy a predevsim naseho usili svrhnout a zmenit rezim bolseviku.....Nic jineho nas na nem nezajima.....Usmiva se na nas nejiste, vlidne, nevyhrozuje a ziskava velkou popularitu u lidi.... Take proto , ze je na nej vykonavan značný tlak od komunistu ruskych a vychodonemeckych ,kteri nas obzvlaste silne nenavidi jako vzdy... Vedome i podvedome to zahani lidi pripojit se ke stadu , v nemz se citi byt vice bezpecni...A kteremu on /po rusky/ Sasa ze sve pozice stranického tajemnika na komunistickem UV tedka pomaha vladnout. Nekdy pred vanoci ale proleti zvest, ze bylo mu nafackovano soudruhém nejmočnejším tedy, A.Novotným..... Hned ale po Novém roce tyž Novotny prekvapive a skutečne resignuje z pozice generalního tajemnika strany....jeste na me budete vzpomínat rika v televizním resignacním projevu a je “zvolen” spise dosazen bleskove tyž Dubcek!! Pred chvíli nový člen Ustredního vyboru KSC !!!.... A v březnu zase resignace... Novotného....jiz mene prekvapiva . Z presidentske funkce. A je zvolen L.Svoboda! Nasledoval temer bez povsimnutí a vojensky puc proti Dubčekovi a vojensky papalás general Janko se odstrelil...Zadná škoda a ministr sebeobrany Lomský se zase nezastrelil....velká škoda...A jen o jednoho gražla min. Schůzky Dubčeka s Breznevem.../Cierna pri Cope/ ve vagonech.....Nase svetove slavne Pražské jaro je v plném proudu.Proroctví redaktoru vyplněna.... A prorocství slavne francouzské jasnovídky o krásném jaru, horkém lete a studeném, spise mrazivém podzimu, čeká teprve na sve neuveritelne vyplneni??!!

III.

Je dvacaty první srpen 1968 , který se nesmazatelně zapsal do našeho vědomí... Tak jako upálení Mistra Jana a nebo bitva na Bílé Hoře a popravy českých panů.... Na tom samém Staroměstském náměstí, kde se teď okupanti usadili i s tanky..... Již jsou zde sokolici smělí , družby chtiví , odvazní udatně okupující malou zeměčičku na tancích a v útočných bojových letadlech , haklech / obrněná vozidla s pásy místo zadních kol/.... A jiných formacích, s kanony a kulomety a pancérovými obludami ze všech koutů Varšavské smlouvy /vyjma Rumunu/..... Přijíždějí..... Kvapice... Na pomoc.... O kterou , ale nikdo nezadal Již jsou zde... Aby zabránili strasidlu kontrarevoluce, které obchází každou komunistickou zemi... A drží ve svých spárech pevně Jugoslávii... Která jako jediná !!!!! Nam nabídla pomoc... Bratři jedini.. Kterí nás nikdy nezklamali... Stáli vždy při nás v 1918 již 14 října !!! Uznali nás stát.... A jaké vděčnosti od nás se dockali... /hanba nás dnes fackuje při tom pomyslení a zvěstech jistého havla o humanitárním bombardování jejich malé země/..... Jak statečný zda se být bolševik, ale , když strana zadupe má plně kalhoty. A tak naše strana a vláda právě teď nedělá nic. Otázka v tu chvíli zní všem v uších . Co věděl Dubček o shromáždění vojsk na našich hranicích a co udělal a proč nám... národu... nic nerekl..... začíná to tím , že když ... když věci přijdou na ostrí nože a může to být první znamení zbabelosti nejmočnějšího funkcionáře KSČ? Vedoucí osobnosti porad sedí , zřejmě paralyzováni na svých stranických a vládních kreslech a tak jsou snadno a pohodlně nalezeni a uneseni speciálními jednotkami /SPETZNATZ/ Do Moskvy bez prodlení... Anž by vydali hlásku či jakoukoliv direktivu.... Narod tak zůstává osamocen , desorientován a na moment desorganizován a vydán napospas 4000 tankům a 700 000 vojáků Varšavského paktu a v soku..... Ale jen na chvíli... to neznáte čechy... když pan Bůh dopustí..... cesi to spustí. A naše schopnost improvizací nám v Česku zůstala a možnost že něco , ještě nevíme co, cesi “spustí”... Jsou tady ... A co Dubček jednou bolševik vždycky bolševik ??..... Nic nerekl o vojskách v ohromném množství se shromáždících na hranicích . Nevaroval, ... Obranu zakázal !? Musel vědět . A take co se upeklo v Čirné nad Tisou v Breznevově vlaku??..... Datum prepadení..?? A co ještě?.... Mnoho otázek a mnoho tazajících se ale žádné odpovědi... a nebo aspon vysvětlení!!!

IV.

Je asi kolem sedmé a doma zůstat nemůžu. Vidět rodiče ... s jejich obavami strachem a napětím mě stresuje. A nic se tady nedeje a ani nemůže. Musím pryč. ”Jdu do práce říkám”.... Oblekam se spěšně a vycházím. Je po šesté , krásný den začíná ráno s vycházejícím sluncem nad Prahou... Vyrazím Belohorskou dolů k Hradu písků , nemyslím , že by jezdily tramvaje.... Jak ale skončí ?... Uvidí se . Jestli nikdy nebylo , aby nějak nebylo , jako nikdy nebude , že nám nějak nebude... Ted na Právním mostě vidím

projizdet dva kamiony plne rudoarmeju, na zdech jiz hesla napr. "Tak dlouho jsme prohlubovali az jsme na dne", nebo ... "Se Sovetskym Svazem na vecne casy a vzdicky jinak".... A na druhe strane ulice vidim mladika s obrovskym ceskoslovenskym praporem, jde smerem odkud prichazim... Mijim dlouhou radu tanku...Skutecnost je tady...Uz se z ni neda vyklickovat uniknout, vylhat se nebo treba se z toho zleho snu probudit...A neni to jen zlej sen...Prichazim do prace. Laborator geologickeho vyzkumneho ustavu, kde pracuji je umistena v suterenu pod cinzakem naproti ministerstvu vnitra pres ulici vyustujici z Letenskeho tunelu. Vsichni jiz jsou zde. V radiu nekdo hovori velmi hystericky zlomenym hlasem,...Zoufalstvi, udes a tuny strachu.....Zase vsudypritomny stress ...Strach zdeseni a nejistota na oblicejich se prolina do ovzduci a paralyzuje ...A chteji me take zajmout jako sve rukojmi. To je neco pro me a moje nervy. Postavat tady s ostatnimi a cekat. Na co ??? Nenapadne se dostavam ku dverim ... Brzy ku vychoduA za monet vyrazim , jak doufam nepovsimnut. ...Na schodech ven z domu , ale pribiha za mnou vedouci laboratore inzenyrka D, ktera narizuje "Pavle vrate se" ! Otacim se a rikam "V takovy chvili, ja nemuzu" A rychle utikam ven z domu ...Pryc abych se vyhnul dalsim podobnym rozkazum ./pozdeji jsem za to vykopnut z mista/ Venku, jak jinak...Zamirim do stredu mesta...Dolu z letenskych sadu. Na krizovatce pred tunelem stoji delo . Jeho hlaven namirena sikmo diagonalou pres reku na budovu ustredniho vyboru strany. Tam zahlednu vice tanku a samohybnych vozidel, nakladnich aut a obrnenych haklu s vojaky....Na leve strane silnice na moste stoji ci spise lezi sanitka...Slisovana , jako krabicka sardine, jeste s otisky pasu tanku, ale cerveny kriz je videt...Tohle je svinstvo... vy rudy grazlove... v duchu mluvim na adresu rusaku a vztek ve me roste . Proklinam je a premyslim co se stalo s ridicem a lekařem v te sanitce . Byl v ni take pacient??..Nebo stale jeste je? Proklinam zase ...Dvacet let jste nas milovali, lasku slibovali a ted tohle....? Pokracuji dal pres most ,Parizskou.....Prvni ceho si vsimnu je socha Jana Husa se zavazanyma ocima cernym satkem a presto,nebo prave proto jako vzdy vevodici Staromestkemu namesti...Vsude mnozstvi lidi a ceskych praporu.....Nezda se ze by vojaci mongoloidnich rysu se samopaly a nabrousenymi bodaky , sice jako by hlidajici tanky , meli jakykoliv strach o svoji bezpecnostI kdyz tu udajne radi zuriva...a navic i " pliziva" /jejich termin/, kontrarevoluce , rizená a organizovana imperialistickym zapadem. Kazdy z nich je obklopen nervoznim davem/vzdy jeden hlida prideleny tank ,nebo obrneny transporter/, který klade rozcilene otazky skolni rustinou, a na ktere nikdo neodpovida .Diskutuje se vzrusene okolo kazdeho z vojaku , lide zadaji vysvetleni, zbytecnost chtena z nervozniho , podrazdeného rozcileni kazdeho z nas,...Ja ale s nimi nemluvim, nikdy jsem nemel rustinu rad a navic jsem vzteklej nenavisti . A pripada mi to zbytecny....Od vojaku se sikmyma ocima z prvnioho sledu urcenoho tradicne nejen v sovětske armade na odstrel ...Nejdrive to vse se odehrava pod pozdeji slavnym transparentem Vystava Modernioho sovětskeho umeni XX.stoleti...Skolni rustina s ceskym prizvukem vsude "Pocemu cto vy prijechali?" Idite damoj..... Zdes net kontrarevoluciji." Atd....Spinavi a upoceni a jiste hladovi a ziznivi ,maleho vzrustu a neevropskych,tatarskych oblicuju a rysu. Strezi tanky, na zadech samopaly s bodaky lesknoucími se a cerstve nabrousenými /na nas ?/Vojacci vsak mlci zaryte. Nema to cenu bavit se s asiatama z prvnioho sledu, dobrym tak akorat na odstrel. Mozna ani rusky nerozumi...Za chvili zase pokracuji dal ... Zeleznou ulici na Vaclavak a zas to same . I kdyz daleko vetsi mnozstvi tanku, sem

tam asiť se samopalem ... Nebo rusky dustojnik...Davy lidi a zbytecne kecy a jeste vice tanku a sanohybných transporteru... Vsude kam se podivam....Jak to sem pres noc dopravili? Napada me . Napisy a hesla jiz na kazdem rohu na kazde volne zdi a take nebyvale mnozstvi nasich vlajek kvetin vsude...Na moment , abych získal prehled zastavuji se pod sochou sv.Vaclava a rozhoduji co dal .Nevidim zadneho znameho..... Kdyz se neco semele , tak se obrana tradicne vzdy formovala u rozhlasu ...Vzdycky u rozhlasu uvazuji a instinktivne a po chvili zamirim podel musea na Vinohrady.

V.

Nad zeleznicnim tunelem /viz situacni plan mista/.... vidim stat jeden vuz tramvaje na kolejich a vedle neho nalevo napric ulice nakladak s velkou michackou na maltu /nebo je to cisterna na cement?/. ...V dalce nahore pak vidim autobus a jiny tezký nakladak , oba umistene napric Vinohradske tridy hlavni a nejrychlejsi strategicke komunikaci pro transporty nepriatele, nyni slouzici jako prekazka...Barikada...Nekdo jiz od casneho rana nezavahal. ...A vsude kolem ,lide , vetsinou mladi lide . Bez pochyb vlastenci , kteri slyseli volani sve zeme v nejtezsi chvili a nevahaji ani vterinu a prichazeji branit vlast v ten pravy moment v pravy cas , kdy vlast tezce ranena zradou vola o pomoc./ pristi generace nezapomente na ne, prosim vas./ Ocekavame zde rusky utok a obsazeni rozhlasu, protoze ten stale vysila vyzvy proti okupantum, hlaseni , vyzvy informace a zpravy.Ted uvazuji...Co delat Ale nepremyslim.Vim , ze musim zustat a nejsem zklaman. Shromazdil se zde dav mladých lidi , jsem o neco starsi jiz po vojne a dalsi huste zaplnuji chodniky okolo budovy rozhlasu a take na ochozu budovyV prvni patre stojí dav zamestnancu rozhlasu . Maji dobry rozhled a sem tam k nam hovori.....O vyvoji situace jinde....Zda se mi , ze jsem zahlid tetu a zamavam jenom mechanicky ...A necekam na odpovedNeni cas na pribuzenske formality. Moje pozornost je upoutana jinde. Prichazi skupina ruskych vojaku s bodaky na samopalech vyhruzne nastavených ... Mijeji nas a prochazejici dolu k Muzeu...V rojnici...Vysilaji se zpravy mezitim. Americky president odjel na svuj texasky ranch!!! Vime , co to znamena....V oficialni diplomaticke reci. Jsme sami ! Jenom pocetne mala cinska jednotka zautocila kdesi na hranicich ruskocinskych , nekde na rece Usuri. Breznev a Johnson ...Oba imperialisti...Chteji jedine. Nasi treti ceskou cestu /zrejme nebezpecnou pro sovske komunisty i americke imperialisty/ za kazdou cenu zastavit , potlacit a umlcet . Hluboko do zapomneni....Coz jak se zda, dnes se jim podarilo. Uvidim. Den , nas den ,jeste nekonci a je teprve pozdni rano...Neco jineho je okupace ...Ale drzet v okovech cely narod smejcich se bestii ,ktere se z nas pres noc staly , na delsi dobu taky neni nejlehci reseni...Muze to byt zacatek jejich konce. A treba nikoliv pro nas...Pozdeji se hrobove mlci o nasi treti ceste zvlaste po 89 hadrove taskarici.